

*Pogodnych Świąt Bożego Narodzenia
i Szczęśliwego*

Nowego Roku 1999

Wszystkim Spółdzielcom

życzy

Rada Nadzorcza i Zarząd WSM

Mieszkania na kredyt

– Prezesi innych spółdzielni nie interesują się swoimi mniej zamożnymi członkami, a nasz zarząd tak. Zwłaszcza, że wokół tych spraw trzeba się sporo nachodzić – powiedział o Zarządzie WSM przewodniczący rady osiedla Nowodwory, Marek Fronczak. Powiedział to nie o tak sobie, lecz w kontekście dokonanych ostatnio w Nowodworach posunięć spółdzielni mających ułatwić dostęp do lokatorskiego lokum przeciętnemu mieszkańcowi stolicy.

Osiedle Nowodwory jest najbardziej wysuniętą na prawym brzegu Wisły placówką Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej. Jeszcze kilka lat temu były tutaj pola uprawne i łąki, na których pasły się krowy. W tej chwili stoi 6 zamieszkałych, estetycznych bloków trzypiętrowych. Są w nich lokale o powierzchni od 38 do 65 metrów kwadratowych oraz szerokie i widne klatki schodowe. Jest także kilkanaście mieszkań dwupoziomowych. Tuż przed świętami oddano do użytku szósty blok. Zrobiono to grubo przed terminem, który był wyznaczony na 30 kwietnia. Wykonawca, firma budowlana „Nadbud” spisała się na piątkę, a raczej, według obecnie obowiązującej w szkolnictwie skali ocen, na szóstkę. Mieszkania są starannie wykończone, brakuje tylko żarówek.

Czytaj str. 4

W numerze:

- Sprawozdanie z obrad WZD s. 2
- Wnioski z WZD s. 3
- Mieszkania lokatorskie s. 4-5
- Regulaminy s. 6-10
- Hej kołoda s. 11
- Świąteczne tradycje s. 12-14
- Oszczędzanie ciepła s.15

Wnioski przyjęte przez Walne Zgromadzenie Delegatów

1. Kontynuowanie działań w sprawie uregulowania praw własności gruntów WSM.

2. Wniosek WZD z 1997 r. dotyczący spraw zadłużeń czynszowych uznać w dalszym ciągu za aktualny. Należy dążyć, aby w br. dokonane zostały przynajmniej 1–2 eksmisje w poszczególnych osiedlach.

3. Uznać za aktualny wniosek WZD z 1997 r. w sprawie przepracowania zasad płacowych pracowników WSM do 31.03. 1999r.

4. Zmienić stosowne przepisy wewnętrzne dotyczące powoływania Komisji przetargowych, zapewniając uczestnictwo przedstawicieli administracji osiedli w części jawnej i niejawnej posiedzeń.

5. Spowodować, aby składnik czynszu związany z opłatą za wieczyste użytkowanie gruntu był wydzielony z pozycji „eksploatacja bieżąca” i umieszczony w wydrukach rozliczenia czynszowego w pozycji „opłaty ustalone wg cen urzędowych”.

6. Dopilnować interesu WSM w zakresie parkingów w sporządzonym przez Urząd Dzielnicy Żoliborz Gminy Warszawa-Centrum oraz Gminę Bielany planie zagospodarowania przestrzennego, w szczególności przez złożenie wniosków do tego planu. Wnioski do planu winny być skonsultowane z administracjami i radami osiedli.

7. Stworzyć możliwości zamiany lokatorskiego prawa do lokalu na własnościowe w drodze ratalnego wykupu.

8. Nie wyrażać zgody na udostępnienie terenów WSM (kolonia IV osiedle Młociny), służących do przejazdów i transportu do planowanej przez Zarząd Gminy Bielany budowy budynków T.B.S. (Wrzeciono-Szubińska).

9. Ponownie wystąpić do Urzędu Dzielnicy Żoliborz Gminy Centrum o partycypację w kosztach naprawy ul. Tołwińskiego, odcinek przy fosie.

10. Kontynuować działania na rzecz ograniczenia wprowadzania do atmosfery zanieczyszczeń (np. ksyłenu) przez Zakłady Taboru Autobusowego przy ul. Włociańskiej.

11. Kontynuowanie działań zmierza-

jących do ułożenia linii kablowej wysokiego napięcia pod ziemią w ul. Broniewskiego.

12. Kontynuować działania zmierzające do wybudowania studni oligoceńskiej na terenie osiedla Żoliborz III.

13. Kontynuować starania o uzupełnienie oświetlenia we wschodniej i zachodniej części Parku Sady Żoliborskie, zgodnie z deklaracją Rady Dzielnicy Żoliborz (pismo WTIPP/543/98 z dn. 8.04.1998 r.).

14. Wystąpić o częstsze patrolowanie terenów WSM, szczególnie porą wieczorową i nocną (park, boiska, itp.).

15. Kontynuować działania zmierzające do wyciszenia torowisk tramwajowych wzdłuż ul. Broniewskiego i ul. Popiełuszki.

16. Wystąpić do właściwych Wydziałów Komunikacji Urzędów Gmin:

a) o ograniczenie prędkości pojazdów samochodowych na ulicach przebiegających na obrzeżach osiedla: Przasnyska – na odcinku od ul. Elbląskiej do ul. Krasieńskiego, Izabelli oraz Jasnoworskiej, P. Gojawiczyńskiej, Sady Żoliborskie, Braci Załuskich;

b) o wyeliminowanie ruchu pojazdów ciężarowych pow. 10 t. z ulic nie ujętych w sieci dla tego rodzaju pojazdów;

c) w sprawie naprawy nawierzchni ul. Elbląskiej (likwidacja tzw. „kocich łbów”).

17. Wystąpić do odnośnych władz o przekwalifikowanie ul. Izabelli (dotychczasowej osiedlowej) na gminną, co wynika ze zmiany funkcji komunikacyjnej i organizacyjnej ruchu na tej ulicy (połączenie ul. Broniewskiego z ul. Powązkowską).

18. Wystąpić do inwestora budowy Trasy AK o zainstalowanie osłon przeciw hałasowi i czynnikom toksycznym oraz o wykonanie pasa zieleni wzdłuż ulicy Literackiej i Broniewskiego.

19. Wystąpić po raz kolejny z protestem przeciwko kontynuowaniu lotów samolotów sportowych, lotów treningowych nad osiedlami WSM. Wystąpienie przesłać do władz rządu, miasta i gminy.

20. Wystąpić do Gminy Bielany

o zlikwidowanie, przeniesienie Przedsiębiorstwa „Hydrobudowa”, które ma swoje bazy na terenie między ul. Literacką i Powązkowską.

21. Wystąpić do Gminy Bielany o zabezpieczenie terenu przy ul. Kochanowskiego 8 (między szkołą a przedszkolem) na cele sportowo-rekreacyjne, w tym wybudowanie basenu.

22. Anulować uchwały Zarządu i Rady Nadzorczej wydane do 31.12.96 r., które utraciły ważność ze względów formalnych lub merytorycznych.

23. Zobowiązać Zarząd WSM do ostatecznego wyegzekwowania od wykonawcy budynków Marymoncka 131 i 129 usunięcia wszelkich usterek i przyczyn ich powstawania.

24. Zorganizować wyjazdowe posiedzenie Komisji Inwestycyjnej RN z udziałem służb inwestycyjnych WSM celem zapoznania się z przebiegiem realizacji usuwania usterek w budynkach Marymoncka 129 i 131.

25. Zobowiązać rady osiedli do czynnego włączania się do wyborów samorządowych poprzez przygotowanie i wytypowanie kandydatów do Rad Gminy i udzielenie pomocy w kampanii wyborczej.

26. Należy spowodować, aby pieniądze wpłacane przez użytkowników lokali użytkowych – kaucje – pozostawić na kontach osiedli, a nie Zarządu.

27. Przyjąć zasadę, że wszelkie zbycie nieruchomości „Terenów” znajdujących się w obrębie osiedli WSM może nastąpić jedynie po uzyskaniu pozytywnego stanowiska rady osiedla.

28. Zobowiązać Zarząd do udzielenia pomocy prawnej dla osiedla Bielany w celu zmiany warunków dzierżawy pawilonu przy ul. Daniłowskiego 2/4 z firmą PORION.

29. Zobowiązać Zarząd do wyegzekwowania od wykonawcy naprawy wadliwie wykonanych parapetów w budynkach Dymińska 2 i 6.

30. Należy rozważyć możliwość budowy pomieszczeń zastępczych dla przekwaterowania osób z wyrokami eksmisyjnymi. Sprawa ta powinna zostać omówiona w gronie Zarządu i Rady Nadzorczej WSM.

Walne Zgromadzenie Delegatów

Przedstawiciele członków Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej spotkali się 6 czerwca br. na Walnym Zgromadzeniu Delegatów. Przewodniczącą zebrania została wybrana jednogłośnie Barbara Chrzanowska, która zadbała, aby temperatura dyskusji na sali nie przekroczyła temperatury na zewnątrz (a był to wyjątkowo upalny dzień). Po niewielkich zmianach przyjęto porządek obrad i wybrano komisję WZD.

Kolejnym punktem obrad było rozpatrzenie odwołań członków WSM od decyzji Rady Nadzorczej, pozbawiającej ich praw członkowskich przez wykluczenie. Wszystkie wykluczenia były spowodowane dużym zadłużeniem w opłatach czynszu. To była najbardziej nieprzyjemna część posiedzenia i to zarówno dla tych, którzy takie wnioski złożyli, jak i dla tych, którzy mieli je rozpatrzyć i wydać decyzje. Większość zadłużonych (kwoty zadłużeń wahały się od 2 tys. do 12 tys. zł) tłumaczyła się, że zaległości w opłatach są spowodowane trudną sytuacją materialną lub rodzinną. W większości przypadków decyzję o wykluczeniu ze spółdzielni utrzymano, informując jednocześnie dłużników, że anulowanie wykluczenia nastąpi po spłaceniu zaległości czynszowych.

Nie świadczy to o bezduszności zgromadzonych na sali przedstawicieli członków spółdzielni. Zadłużenia to poważna kwota obciążająca budżet spółdzielni, która z powodzeniem mogłaby być przeznaczona na remonty.

Tylko w jednym przypadku decyzję o wykluczeniu wstrzymano, a rada osiedla zobowiązała się do udzielania odwołującej się osobie pomocy w rozwiązaniu problemu, który był przyczyną powstania zadłużenia.

Najwięcej czasu zabrała sprawa

odwołania trzech pań – mieszkanek budynku przy ul. Izabelli 10, od decyzji Rady Nadzorczej utrzymującej stanowisko rady osiedla Żoliborz IV i Zarządu WSM, dotyczące zgody na zabudowę wózkarni w wymienionym budynku. Spór o zabudowę trwa od dłuższego czasu i obszernie na ten temat pisaliśmy w poprzednim numerze „Życia WSM”. Przedstawiciele członków spółdzielni z innych osiedli, którzy znali sprawę powierzonym – byli wręcz oburzeni wywodami jednej z odwołujących się pań, usiłującej udowodnić wyższość pozostawienia wózkarni – graciarni nad przyłączeniem tego pomieszczenia o powierzchni 3,8 m kw. do przylegającego lokalu i przeznaczenie go na pokój dla ciężko chorego dziecka. Dobrze się stało, że Walne Zgromadzenie utrzymało decyzję o przyłączeniu wózkarni do przylegającego lokalu.

Po przerwie przystąpiono do rozpatrywania kolejnego punktu obrad, którym był wniosek rady osiedla Bielany o odwołanie członków rady nadzorczej i delegatów na WZD. Czesław Wojtkowski w długiej wypowiedzi przypomniał historię konfliktu z firmą Porion, jako uzasadnienie do wniosków o odwołanie. Wnioski dotyczyły członków rady

nadzorczej – Zbigniewa Milewskiego, Jerzego Romana i Stanisława Wytrykowskiego oraz delegatów na WZD – Romana Bruno, Zbigniewa Milewskiego i Kazimierza Dąbrowskiego. W tajnym głosowaniu, w którym wzięło udział 65 delegatów – większość głosowała przeciw odwołaniu wymienionych osób. Zatem wybory nowych członków do rady nadzorczej, jakie miały miejsce podczas zebrania członków spółdzielni osiedla Bielany w dniu 27 marca br. uznano za nieaktualne.

Ponieważ wszyscy delegaci otrzymali pisemną informację o realizacji wniosków WZD w 1997 r. rozpoczęto dyskusję, która dotyczyła głównie spraw omawianych na zebraniach członków spółdzielni w poszczególnych osiedlach.

Istotną częścią zebrania było zatwierdzenie rocznego bilansu spółdzielni. Większością głosów bilans zatwierdzono. Również większością głosów w tajnym głosowaniu, w którym wzięło udział 60 delegatów, udzielono absolutorium zarządowi WSM w osobach prezesa Spółdzielni – Kazimierze Szerszeniewskiej oraz zastępcom prezesa – Elżbiecie Tutak i Tadeuszowi Kot. Tym samym pozytywnie oceniając ich pracę.

Barbara Pietras

Nowe numery telefonów w biurze Zarządu WSM

Centrala telefoniczna	560-09-00
Prezes Zarządu	560-09-02
Z-ca prezesa	
ds. ekonomiczno-finansowych	560-09-03
Z-ca prezesa	
ds. inwestycji i remontów	560-09-04
Sekretariat	560-09-01
Dział członkowsko-lokalowy	560-09-18 do 922
Dział remontów	560-09-33 do 934
Dział ekonomiczno-księgowy	560-09-30 do 932 i 938 do 940
Zakład nadzoru inwestorskiego	560-09-23 do 926

MSW), był przerażony. Widział tylko wykopy wśród pól, na których pasły się krowy. Ale już w następnym roku stanęły dwa pierwsze budynki. Obecnie mieszkańcy zdążyli już zapomnieć o polach i krowach, a także o tym, że musieli pokonywać wertepy idąc od najbliższego przystanku autobusowego oddalonego o 800 metrów. Tuż obok osiedla znajduje się teraz pętla autobusowa, z której szybko można dojechać do centrum miasta autobusami zwykłymi, przyspieszonymi oraz jednym „expressowym”, E-4. Pętla jest zakończeniem ulicy Światowida, dociągniętej w 1994 roku do osiedla. Nie byłoby to możliwe, gdyby nie aktywność rady osiedla, idąca w parze z dobrą współpracą z jej zarządem. Aby ułatwić mieszkańcom zakupy uruchomiono w 1992 roku z inicjatywy mieszkańców sklep spożywczy oraz kiosk z gazetami. Stojąc wśród budynków ma się wrażenie bytności na jakimś osiedlu w centrum stolicy, a nie na jej peryferiach.

– To nie żaden cud gospodarczy, tylko wysiłek ludzki – śmieje się Marek Fronczak – Naprawdę bardzo dużo zrobiliśmy sami.

Na przykład mieszkańcy wybudo-

wali parking społecznie strzeżony na 130 stanowisk, a także plac zabaw dla dzieci, który w ogóle nie był uwzględniony w projekcie. Trawniki podokienne zaadaptowali na ogródki kwiatowe. Praca była ciężka, ale jak widać opłaciła się. I zapewne opłaci się jeszcze bardziej, gdyż w nadchodzącym roku rada osiedla planuje nowe przedsięwzięcia, na przykład ogrodzenie osiedla i przeprowadzenie modernizacji dwóch węzłów cieplnych.

Pan Fronczak ocenił wysoko troskę zarządu spółdzielni o swoich mniej zamożnych członków. A co na ten temat może powiedzieć pani prezes **Kazimiera Szerszeniewska?**

– Kontynuując tradycje WSM, stare dobre tradycje społecznikowskie, mamy ambicje zaspokajania i zabezpieczania różnorodnych potrzeb naszych członków – mówi pani prezes – Nie tylko członków najbogatszych. Mieszkania lokatorskie oferujemy przede wszystkim ludziom średnio sytuowanym, o dochodach w granicach średniej krajowej. Bo ich nie stać na pewno na to, żeby wyłożyć dwa miliardy albo miliard osiemset starych złotych na zakup mieszkania. Ale stać ich na to, żeby przy okreś-

lonym wysiłku rodziny zabezpieczyć sobie potrzeby mieszkaniowe w ramach budownictwa lokatorskiego. Nie są to jednak mieszkania dla najbiedniejszych, bo wniesienie wkładu w wysokości od 25 do 40 tys. nowych złotych często przekracza możliwości finansowe tej grupy.

Dodać należy, że spółdzielnia nie zapomina też o swoich dobrze sytuowanych członkach. Marzeniem zarządu jest budownictwo w pełni komercyjne, aby przynosiło zyski, które można by przeznaczyć na remonty starych budynków. Do realizacji tego zamierzenia brakuje jednak dobrego terenu. WSM przegrywa jak dotąd wszystkie przetargi ogłaszane przez warszawskie gminy. Zwycięsko wychodzą z nich za to firmy o nastawieniu czysto komercyjnym, dysponujące dużymi środkami finansowymi. Ale zarząd WSM nie powiedział jeszcze swojego ostatniego słowa. A że potrafi działać skutecznie – udowodnił nie raz.

Na zakończenie dodam od siebie: aż dziwne, że oprócz Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, jak dotąd nikt w Warszawie nie zbudował mieszkań z funduszu KFM. Może więc pan Fronczak wcale nie przesadził?

*Tekst i zdjęcia:
Piotr Kitrasiewicz*

Za kilka miesięcy i do tego budynku wprowadzą się lokatorzy.

Mieszkania na kredyt

Pani prezes Kazimiera Szerszeniewska i przewodniczący Rady Nadzorczej WSM Jerzy Górecki z dumą dokonali symbolicznego otwarcia i prowadzali gości.

Oprócz pokoi, łazienek i kuchni, są w nich balkony, wzmocnione drzwi wejściowe, terakota i glazura w kolorze wybranym przez lokatora. Rury centralnego ogrzewania nikomu nie przeszkadzają, gdyż biegają pod podłogą. We wszystkich lokalach są wodomierze. Największym zainteresowaniem, jak to bywa najczęściej, cieszą się mieszkania małe, składające się z niewielkiej kuchni, łazienki, pokoju i balkonu. Pokój jest spory, ma dwa okna, można więc zrobić przepierzenie.

W uroczystości przekazania budyn-

ku wzięli udział przedstawiciele zarządu spółdzielni, rady osiedla, kierownictwo „Nadbudu”, zaproszeni dziennikarze. „Nadbud” postarał się także, aby uroczystość uczcić lampką szampana i wyśmienitymi przekąskami.

Oddany do użytku blok, obok ładnych i funkcjonalnych mieszkań, ma jeszcze pewną niezwykle istotną zaletę. Są w nim pierwsze w Warszawie nowo budowane mieszkania spółdzielcze lokatorskie, w założeniu przystępne cenowo dla średnio zarabiającego Polaka. M-2 można już dostać za 23 tys., a M-4 za 41 tys. Jak to możliwe?

– Jest to możliwe dzięki nisko oprocentowanemu kredytowi z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego, z którym nasza spółdzielnia zawarła umowę kredytową w marcu tego roku – usłyszałem od pani wiceprezes zarządu **Elżbiety Tutak** – Spółdzielnie mieszkaniowe mogą z niego finansować 70 proc. kosztów budowy. Pozostałe 30 proc. pokrywają lokatorzy. Po zakończeniu budowy możliwe jest umówienie 10 proc. kredytu. Miesięczna rata w zależności od wielkości mieszkania wynosi od 140 do 250

złotych. Uzyskanie takiego kredytu nie było wcale rzeczą prostą, wymagało uporczywości i samozaparcia. Trzeba było się „nachodzić”. Ale przyniosło już pierwsze efekty.

W tej chwili w Nowodworach przy ul. Ciołkosza jest 5 bloków, w których mieszkają lokatorzy. Szósty jest w trakcie zasiedlania. W 252 mieszkaniach toczy się codzienne życie lo-

Na pierwszym planie budynek gotowy do zasiedlenia jeszcze przed nowym rokiem. W głębi budynek, w którym trwają prace wykończeniowe, ale już wkrótce i tu wprowadzą się nowi mieszkańcy.

katorów. Obok trwa intensywna budowa dwóch kolejnych bloków. Oddanie do użytku pierwszego z nich zaplanowano na I kwartał 1999 roku, drugiego – na III kwartał. Niewykluczone, że przy takim tempie prac w wykonaniu „Nadbudu”, ludzie będą mogli wprowadzić się do nich znacznie wcześniej. Oba bloki zawierają również mieszkania lokatorskie. Chętni? O tak, są na wszystkie lokale.

Przewodniczący rady osiedlowej **Marek Fronczak** mieszka tutaj od 1992 roku. Kiedy w 1991 r. oglądał ten teren z lotu ptaka (jest pilotem w Jednostkach Nadwiślańskich

Pamiątkowe „rodzinne” zdjęcie władz Spółdzielni i realizatorów inwestycji.

posiedzenia rady osiedla, b) omówienie wykonania poprzednich uchwał rady osiedla, c) sprawy wniesione.

§ 9

1. Rada może obradować tylko w obecności co najmniej połowy składu rady (quorum).

2. W przypadku stwierdzenia braku quorum w trakcie posiedzenia przewodniczący przerywa posiedzenie, i jeżeli nie można uzyskać quorum, wyznacza nowy termin posiedzenia; uchwały podjęte do tego momentu zachowują moc, o ile były podjęte w obecności co najmniej połowy składu rady.

§ 10

1. Posiedzenie rady osiedla otwiera, prowadzi, przerywa i zamyka przewodniczący rady osiedla lub wskazany przez niego zastępca.

2. Członkowie rady i dyrektor osiedla mogą zgłosić wnioski o zmianę proponowanego porządku posiedzenia, zmianę kolejności rozpatrywania spraw bądź łączne rozpatrywanie kilku punktów porządku posiedzenia. Wnioski te poddawane są pod głosowanie i uchwalane zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym. Po przegłosowaniu wszystkich wniosków rada uchwała porządek obrad.

3. Przewodniczący prowadzi obrady zgodnie z przyjętym porządkiem obrad.

4. Uchwały rady osiedla mogą być podejmowane jedynie w sprawach przewidzianych w porządku obrad.

5. Uchwały rady osiedla są podejmowane zwykłą większością oddanych głosów w obecności co najmniej połowy składu rady. W przypadku równej liczby głosów w głosowaniu jawnym rozstrzyga głos przewodniczącego.

6. Z posiedzenia rady osiedla sporządzany jest protokół, w którym odnotowuje się stwierdzenie prawomocności obrad, porządek obrad, uchwały rady oraz podstawowe informacje o przebiegu posiedzenia, w tym główne tezy wystąpień i wyniki głosowań. Odpis protokołu wraz z uchwałami doręczany jest dyrektorowi osiedla i Radzie Nadzorczej. Protokół podpisuje osoba, która przewodniczyła oraz sekretarz.

§ 11

1. Oceny działalności rady osiedla dokonują Rada Nadzorcza i zebrania grup członkowskich. Rada Nadzorcza rozpatruje zgłaszane w tym zakresie wnioski i skargi.

2. Rada Nadzorcza uprawniona jest do uchylania uchwał rady osiedla niezgodnych z przepisami prawa, postanowieniami statutu oraz uchwałami Walnego Zgromadzenia Delegatów i Rady Nadzorczej.

§ 12

1. Pracami rady kieruje przewodniczący przy udziale członków prezydium.

2. Do zadań prezydium należy:

a) ustalanie terminów oraz porządku dziennego posiedzeń plenarnych rady,

b) przygotowywanie dokumentów oraz projektów uchwał dotyczących spraw objętych porządkiem obrad rady,

c) przygotowywanie informacji dotyczących uchwał rady, grup członkowskich, Rady Nadzorczej i WZD,

d) koordynacja pracy komisji problemowych i bieżący nadzór nad ich działalnością,

e) wykonywanie innych prac wynikających z ustaleń rady,

f) posiedzenia prezydium rady są protokołowane stosownie do § 10 ust.6.

§ 13

Przewodniczący rady:

1) zwołuje posiedzenie rady i jej prezydium,

2) przewodniczy obradom,

3) przeprowadza głosowanie nad projektami uchwał oraz podpisuje uchwały rady,

4) nadzoruje w imieniu rady terminowość wykonywania uchwał,

5) zarządza wybór komisji skrutacyjnej.

§ 14

1. Do pomocy w wykonywaniu zadań rada osiedla powołuje spośród swoich członków następujące komisje:

1) rewizyjną,

2) gospodarki zasobami mieszkaniowymi.

2. Rada osiedla może, w miarę potrzeby, powoływać inne komisje, ustalając ich zakres działania.

§ 15

1. W skład komisji wchodzi minimum 3 członków. Członek rady osiedla obowiązany jest brać udział w pracach co najmniej jednej i nie więcej niż trzech komisji.

2. Członek rady osiedla może być przewodniczącym lub zastępcą przewodniczącego tylko jednej komisji stałej.

3. Przewodniczący i zastępcy przewodniczącego rady osiedla nie mogą przewodniczyć komisjom stałym.

4. Przewodniczących komisji powołuje rada osiedla. Komisje konstytuują się we własnym zakresie.

§ 16

1. Komisje działają na podstawie planu pracy zatwierdzonego przez radę osiedla, rozpatrują też sprawy zleczone im przez

radę. Raz na rok komisje składają radzie sprawozdanie ze swej działalności.

2. Komisje rady działają na posiedzeniach rozpatrując sprawy należące do ich właściwości, podejmując rozstrzygnięcia oraz uchwalając opinie i wnioski w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów.

Z posiedzenia komisji sporządzany jest protokół.

§ 17

1. Przewodniczący komisji może żądać od dyrektora przedłożenia niezbędnych dokumentów, materiałów sprawozdawczych i informacyjnych.

Komisje mogą badać dokumenty poza posiedzeniami. W imieniu komisji czynności wykonywane są wówczas przez dwóch jej członków, działających łącznie na podstawie upoważnienia komisji.

Nie mogą być udostępniane dokumenty objęte tajemnicą państwową, a także takie, których udostępnienie naruszałoby obowiązujące przepisy lub dobra osobiste.

§ 18

Przedmiotem działania komisji rady osiedla jest w szczególności:

1) komisji rewizyjnej:

a) opiniowanie projektów planów gospodarczo-finansowych osiedla,

b) kontrola realizacji przez osiedle planu gospodarczo-finansowego,

c) kontrola realizacji uchwał wniosków rady osiedla,

d) kontrola załatwiania przez dyrekcję osiedla wniosków i skarg mieszkańców.

2) komisja gospodarki zasobami mieszkaniowymi:

a) opiniowanie rzeczowych projektów planów gospodarczo-finansowych osiedla,

b) opiniowanie potrzeb osiedla w zakresie remontów i kolejności ich realizacji oraz branie udziału w komisjach przeglądu technicznego osiedla,

c) współdziałanie w ochronie terenów zielonych oraz organizowanie prac społecznych na tych terenach,

d) wykonywanie nadzoru społecznego nad stanem technicznym urządzeń osiedla, przestrzeganiem w osiedlu obowiązujących zasad używania lokali i porządku domowego,

e) przygotowywanie projektów planów robót porządkowych w osiedlu,

f) branie udziału – przez swego przedstawiciela – w odbiorze budynków i innych obiektów od wykonawców, robót budowlanych i remontowych oraz w przekazywaniu tych obiektów do eksploatacji,

g) wybieranie, wspólnie z dyrektorem osiedla, wykonawców do realizacji planu remontów osiedla.

§ 19

1. Regulamin niniejszy wchodzi w życie z dniem 28.04.1998r.

Regulamin rady osiedla

§ 1

1. Rada osiedla jest organem Spółdzielni sprawującym nadzór i kontrolę społeczną nad działalnością administracji osiedla.

2. Rada osiedla współdziała z innymi organami Spółdzielni oraz organizacjami społecznymi, na rzecz gospodarczego i kulturalno-oświatowego rozwoju osiedla.

3. Rada osiedla kontroluje wykonanie uchwał i wniosków zebrania grup członkowskich i innych organów spółdzielni.

4. Rada osiedla rozpatruje opinie i wnioski zgłaszane w sprawach osiedla przez zebrania grup członkowskich i nadaje bieg sprawom w zakresie swojej kompetencji.

5. Rada osiedla podejmuje działania zmierzające do zmniejszenia zadłużenia w regulowaniu opłat czynszowych, dostosowując formy tych działań do istniejącej sytuacji.

§ 2

1. Rada osiedla składa się z 15–30 osób wybranych w głosowaniu tajnym na okres trzech lat przez zebrania grup członkowskich spośród członków Spółdzielni zamieszkałych na jego terenie.

2. Rada osiedla wybiera ze swojego grona przewodniczącego, dwóch jego zastępców, sekretarza oraz przewodniczących stałych komisji rady osiedla. Osoby te stanowią prezydium rady osiedla. Skład prezydium w każdym czasie może zostać zmieniony uchwałą rady osiedla.

3. Przewodniczącego rady wybiera się spośród członków rady, z dowolnej liczby kandydatów zgłoszonych przez członków obecnych na posiedzeniu, w głosowaniu tajnym, zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy składu rady. W odrębnym głosowaniu według powyższych zasad wybiera się zastępców przewodniczącego rady.

4. Członek rady osiedla może być odwołany przed upływem kadencji przez zebranie grupy członkowskiej, która go wybrała.

5. W razie ustąpienia członka rady osiedla, odwołania go lub utraty mandatu wskutek ustania członkostwa w Spółdzielni, na jego miejsce do końca kadencji może być wybrany członek na najbliższym zebraniu grupy członkowskiej.

6. Ustępujący członkowie rady osiedla mogą być wybrani ponownie. W razie złożenia rezygnacji, członkostwo w radzie osiedla ustaje z dniem odbycia najbliższego zebrania grupy członkowskiej.

§ 3

1. Członek rady osiedla nie może zajmować się interesami konkurencyjnymi wobec Spółdzielni lub świadczyć dla niej usług, a w szczególności uczestniczyć jako wspólnik lub członek władz w podmiotach gospodarczych prowadzących działalność konkurencyjną wobec Spółdzielni.

2. W przypadku stwierdzenia okoliczności wymienionych w ust. 1 rada może podjąć uchwałę o zawieszeniu członka w pełnieniu czynności.

Uchwała ta podlega zatwierdzeniu lub uchyleniu przez najbliższe zebranie grup członkowskich.

§ 4

1. Do zakresu działania rady osiedla należą:

1) uchwalanie planów gospodarczo-finansowych osiedla i programów działalności społeczno-gospodarczej w osiedlu w ramach ogólnych założeń uchwalonych przez Radę Nadzorczą,

2) uchwalanie wysokości opłat za używanie lokali mieszkalnych i użytkowych w ramach wynikających z uchwalonego przez radę osiedla planu gospodarczo-finansowego,

3) uchwalanie stawek czynszu za 1 m kw. lokalu użytkowego,

4) ustalanie zasad i terminów realizacji przez administrację osiedla zadań wynikających z planu gospodarczo-finansowego i programów działalności społeczno-gospodarczej oraz wykonywanie bieżącej kontroli nad ich realizacją i podejmowanie uchwał w sprawie rozliczenia okresowego niedoborów.

5) uchwalanie struktury organizacyjnej administracji osiedla,

6) ocena pracy dyrektora osiedla oraz uzgadnianie powołania i odwołania dyrektora osiedla przez Zarząd,

7) zgłaszanie do Rady Nadzorczej i Zarządu wniosków w sprawach osiedla oraz opiniowanie projektów uchwał w tych sprawach,

8) inicjowanie i organizowanie pomocy i opieki społecznej na terenie osiedla,

9) popieranie inicjatyw społecznych w zakresie krzewienia kultury współzycia mieszkańców,

10) organizowanie akcji społecznych mieszkańców na rzecz osiedla,

11) występowanie do Zarządu z wnioskiem o zwołanie zebrania grupy członkowskiej w sprawach określonych punktami 1–10.

2. Rada osiedla może powoływać komitety kolonii. W przypadku powołania

komitetów kolonii, rada osiedla określa zakres ich kompetencji oraz dokonuje podziału osiedla na kolonie.

3. Przedstawiciele rady osiedla biorą udział w postępowaniu przetargowym ofert na roboty w osiedlu finansowane z osiedlowego funduszu remontowego oraz ze scentralizowanego funduszu remontowego.

Przedstawiciele tych wyznacza rada osiedla.

4. Rada osiedla składa raz w roku sprawozdanie ze swej działalności na zebraniach grup członkowskich.

§ 5

Uchwały rady osiedla wykonuje dyrektor osiedla.

§ 6

Rada osiedla rozpatruje na posiedzeniach i rozstrzyga w drodze uchwał sprawy należące do jej kompetencji. W sprawach, w których nie jest wymagane podjęcie uchwały rada może wyrazić swoje stanowisko.

§ 7

1. Posiedzenia rady osiedla zwołuje jej przewodniczący lub zastępca co najmniej raz na trzy miesiące.

2. Posiedzenie rady osiedla powinno być również zwołane w terminie 14 dni od daty złożenia wniosku przez Radę Nadzorczą, Zarząd, dyrektora osiedla.

3. Pierwsze posiedzenie nowo wybranej rady osiedla zwołuje przewodniczący rady poprzedniej kadencji w ciągu 7 dni od daty wyboru rady.

4. W posiedzeniach rady osiedla obowiązani są brać udział wszyscy jej członkowie oraz zaproszeni dyrektor osiedla lub jego zastępca.

5. W obradach rady osiedla mogą uczestniczyć z głosem doradczym członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu oraz inni zaproszeni goście.

§ 8

1. O czasie, miejscu i proponowanym porządku obrad rady osiedla członków rady i dyrektora osiedla zawiadamia się co najmniej na 5 dni przed terminem posiedzenia – na piśmie lub w inny skuteczny sposób. W uzasadnionych przypadkach zawiadomienie może być dokonane bez zachowania powyższych terminów.

2. Porządek obrad powinien przewidywać w szczególności:

a) przyjęcie protokołu z poprzedniego

kowskie i zgłoszone w toku obrad w kolejności alfabetycznej. Na liście tej komisja oddzielnie grupuje osoby reprezentujące poszczególne osiedla i członków oczekujących na mieszkani.

5. Głosujący skreśla nazwiska kandydatów, na których nie głosuje. Głosowanie odbywa się przez złożenie kartki wyborczej do urny w obecności komisji mandatowo-skrutacyjnej.

6. W przypadku gdy liczba nazwisk na złożonej do urny kartce jest większa od liczby miejsc w składzie Rady Nadzorczej uznaje się kartkę wyborczą za nie ważną. W przypadku zarządzenia tajnego głosowania dla wyboru Sądu Koleżeńskiego zasady stosuje się odpowiednio.

7. Liczbę głosów oddanych na poszczególnych kandydatów oblicza komisja mandatowo-skrutacyjna. Liczbę głosów oddanych na członków Rady Nadzorczej i Sądu Koleżeńskiego oblicza się oddzielnie w stosunku do każdej z grup kandydatów (ust. 4).

8. Za osoby wybrane uważa się kandydatów, którzy otrzymali kolejno największą ilość, lecz nie mniej niż 2/3 głosów ważnie oddanych. W przypadku nie wybrania pełnego składu Rady Nadzorczej w pierwszym głosowaniu przewodniczący zarządza za następnego uzupełnia-

jące tury głosowania spośród kandydatów zgłoszonych wg zasad określonych w § 9 ust. 2.

9. Komisja wyborcza i komisja mandatowo-skrutacyjna sporządzają pisemne protokoły ze swoich czynności. Przewodniczący tych komisji składają przewodniczącemu Walnego Zgromadzenia sprawozdania z czynności komisji.

§ 10

1. Po zakończeniu dyskusji – jeżeli temat obrad wymaga podjęcia przez Walne Zgromadzenie Delegatów uchwały – przewodniczący zarządza głosowanie, przestrzegając aby wnioski dalej idące były głosowane w pierwszej kolejności.

2. Delegaci nie uczestniczą w głosowaniu nad uchwałami w sprawach ich osobiste dotyczące.

3. Głosowanie odbywa się jawnie w wyjątkiem odwołania członków Zarządu oraz odwołania i powołania członków Rady Nadzorczej i członków Sądu Koleżeńskiego oraz odwołania członków Zarządu i członków Rady Nadzorczej. Na żądanie jednej dziesiątej liczby delegatów obecnych na Walnym Zgromadzeniu Delegatów przewodniczący zarządza tajne głosowanie również w innych sprawach,

z wyłączeniem wyboru prezydium Walnego Zgromadzenia Delegatów.

4. Przy rozpatrywaniu przez Walne Zgromadzenie Delegatów odwołania członka Spółdzielni od uchwały Rady Nadzorczej w przedmiocie wykluczenia go lub wykreślenia z rejestru członków, odwołujący się ma prawo być obecny osobiście na obradach WZD przy rozpatrywaniu odwołania i złożyć wyjaśnienia dotyczące jego sprawy lub może do tego upoważnić na piśmie inną osobę.

§ 11

1. Z obrad Walnego Zgromadzenia Delegatów sporządza się protokół, który powinien być podpisany przez przewodniczącego Zgromadzenia i sekretarza.

2. Uchwały Walnego Zgromadzenia Delegatów w sprawach wynikających ze stosunku członkostwa i innych, w których członkom przysługuje odwołanie, powinny być zaprotokołowane wraz z uzasadnieniem.

III. Postanowienia końcowe

§ 12

Regulamin niniejszy obowiązuje z datą jego uchwalenia do czasu jego zmiany.

Regulamin Rady Nadzorczej WSM

I. Postanowienia ogólne

§ 1

Rada Nadzorcza działa na zasadach określonych w § 82–87 statutu Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej.

§ 2

1. Rada Nadzorcza składa się z 30 osób wybranych na okres trzech lat w głosowaniu tajnym przez Walne Zgromadzenie Delegatów spośród nieograniczonej liczby kandydatów wybranych przez zebrania grup członków mieszkających i oczekujących oraz z kandydatów zgłoszonych na obradach Walnego Zgromadzenia Delegatów.

Rada Nadzorcza może wypełniać swoje obowiązki jeżeli jej skład w okresie trwania kadencji nie ulegnie zmniejszeniu poniżej 20 osób.

Skład Rady Nadzorczej powinien zapewnić proporcjonalną reprezentację poszczególnych zebrań grup członkowskich.

2. Członek Rady Nadzorczej może być odwołany przed upływem kadencji przez Walne Zgromadzenie Delegatów.

3. W razie ustąpienia członka Rady Nadzorczej, odwołania go lub utraty mandatu wskutek ustania członkostwa w Spółdzielni, bądź zmiany miejsca zamieszkania oznaczającej naruszenie postanowie-

nia ust. 1 zdanie 3, na jego miejsce do końca okresu kadencji może być wybrany członek na najbliższym Walnym Zgromadzeniu Delegatów.

Fakt utraty mandatu stwierdza Rada Nadzorcza w drodze uchwały.

4. Ustępujący członkowie Rady Nadzorczej mogą być wybrani ponownie.

§ 3

1. Zgodnie z art. 58 § 1 ustawy Prawo spółdzielcze członek Rady winny czynu lub zaniechania, przez które Spółdzielnia poniosła szkodę, odpowiada za nie osobiście.

2. Członek Rady Nadzorczej nie może zajmować się interesami konkurencyjnymi wobec Spółdzielni lub świadczyć dla niej usługi, a w szczególności uczestniczyć jako wspólnik lub członek władz w podmiotach gospodarczych prowadzących działalność konkurencyjną wobec Spółdzielni lub świadczyć dla niej usługi.

Naruszenie zakazu konkurencji stanowi podstawę odwołania członka Rady Nadzorczej i członka rady osiedla oraz powoduje inne skutki prawne przewidziane w odrębnych przepisach.

§ 4

1. Pierwsze posiedzenie nowo wybranej Rady Nadzorczej zwołuje Zarząd w ter-

minie 15 dni od zakończenia Walnego Zgromadzenia Delegatów. Pierwsze zebranie powinien otworzyć przewodniczący WZD lub jego zastępca.

2. Rada Nadzorcza wybiera ze swego grona przewodniczącego, dwóch jego zastępców, sekretarza oraz powołuje komisję rewizyjną, a w miarę potrzeby inne komisje, ustalając zakres ich działania.

3. Osoby pełniące funkcję przewodniczącego Rady Nadzorczej, jego zastępców i sekretarza mogą ją pełnić – w razie ponownego wyboru – nie dłużej niż przez dwie kolejne kadencje Rady.

§ 5

1. Posiedzenie Rady Nadzorczej zwołuje przewodniczący Rady lub jego zastępca w miarę potrzeby, co najmniej jednak raz na trzy miesiące. Przewodniczący Rady Nadzorczej zwołuje ponadto posiedzenie Rady także na żądanie:

- 1) prezydium Rady Nadzorczej,
- 2) Zarządu,
- 3) przynajmniej jednej trzeciej członków Rady Nadzorczej.

Posiedzenie takie powinno być zwołane w terminie 30 dni od zgłoszenia żądania.

2. Każdy członek Rady Nadzorczej może zgłosić jej przewodniczącemu wniosek o rozpatrzenie przez Radę Nadzorczą konkretnej sprawy.

Regulamin Walnego Zgromadzenia Delegatów WSM w Warszawie uchwalony 6.06.98 r.

I. Postanowienia ogólne

§ 1

Walne Zgromadzenie Delegatów działa na zasadach określonych w §§ 73–80 statutu WSM.

§ 2

W Walnym Zgromadzeniu Delegatów biorą udział delegaci wybrani na zebraniach grup członkowskich wg zasad § 74 statutu WSM.

§ 3

1. Delegat jest obowiązany do osobistego udziału w Walnym Zgromadzeniu Delegatów. Osoba prawna wybrana na delegata bierze udział w Walnym Zgromadzeniu Delegatów przez ustanowionego w tym celu pełnomocnika.

2. W Walnym Zgromadzeniu Delegatów mają prawo brać udział z głosem doradczym przedstawiciele Związku Rewizyjnego, w którym Spółdzielnia jest zrzeszona oraz przedstawiciele Krajowej Rady Spółdzielczej, członkowie Zarządu, Rady Nadzorczej, przewodniczący rad osiedli i inne osoby zaproszone przez Zarząd i Radę Nadzorczą.

§ 4

1. Walne Zgromadzenie Delegatów zwołuje Zarząd przynajmniej raz w roku w terminie do dnia 30 czerwca.

2. Zarząd zwołuje Walne Zgromadzenie Delegatów także w innych przypadkach określonych w § 77 statutu WSM.

II. Tryb zwoływania i podejmowania uchwał.

§ 5

1. Walne Zgromadzenie Delegatów jest zdolne do podejmowania uchwał przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby delegatów wybranych w sposób określony w § 2.

2. Walne Zgromadzenie Delegatów może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad podanym do wiadomości członkom w terminach i w sposób określony w § 78 statutu. Wyjątek od tej zasady ustala § 90 ust. 2 statutu WSM.

3. Uchwały są podejmowane zwykłą większością głosów.

Większość kwalifikowana wymagana jest:

- 1) 3/4 – dla podjęcia uchwały o lik-

widacji Spółdzielni i przywrócenia działalności Spółdzielni w przypadku postawienia jej w stan likwidacji w trybie przewidzianym w art. 113 § 1 pkt. 3 ustawy;

- 2) 2/3 – dla podjęcia uchwały o zmianie statutu, połączeniu Spółdzielni z inną Spółdzielnią, podziale Spółdzielni, odwołania członka Zarządu i członka Rady Nadzorczej.

§ 6

1. Walne Zgromadzenie Delegatów otwiera przewodniczący Rady Nadzorczej lub inny delegowany przez niego członek Rady, którego obowiązkiem jest ocena prawdziwości zwołania Zgromadzenia.

2. Otwierający obrady zarządza wybór prezydium Walnego Zgromadzenia Delegatów w składzie – przewodniczący, 2 zastępców i sekretarz.

§ 7

1. Walne Zgromadzenie Delegatów wybiera ze swego grona:

- 1) komisję mandatowo-skrutacyjną, której zadaniem jest sprawdzenie czy lista obecności delegatów jest kompletna, skontrolowanie ważności ich mandatów i przedstawienie Walnemu Zgromadzeniu Delegatów odpowiedniego sprawozdania w tej sprawie, a przede wszystkim stwierdzenie czy WZD jest zdolne do podejmowania uchwał oraz dokonywanie – na zarządzenie przewodniczącego Zgromadzenia – obliczenia wyników głosowania oraz wykonywanie innych czynności technicznych związanych z obsługą głosowania;

- 2) komisję wyborczą, której zadaniem jest ustalenie kandydatów wybieranych do Rady Nadzorczej oraz Sądu Koleżeńskiego;

- 3) komisję wnioskową dla opracowania zgłaszanych na Walnym Zgromadzeniu Delegatów wniosków i uchwał;

- 4) inne komisje – w miarę potrzeby.

2. Komisje wybierają ze swojego grona przewodniczącego i sekretarza,

3. Każda komisja spisuje protokół ze swojej działalności. Protokół podpisany przez przewodniczącego i sekretarza przewodniczący komisji przekazuje sekretarzowi Walnego Zgromadzenia Delegatów.

4. Przewodniczący komisji składają sprawozdania z czynności komisji oraz przedstawiają wnioski bezpośrednio na Walnym Zgromadzeniu Delegatów.

§ 8

1. Po przedstawieniu przez referenta

sprawy zamieszczonej w danym punkcie porządku obrad przewodniczący otwiera dyskusję, udzielając uczestnikom Zgromadzenia głosu w kolejności zgłaszania się. Za zgodą obecnych dyskusja może być przeprowadzona nad kilkoma punktami porządku obrad łącznie. Członkom Zarządu i Rady Nadzorczej przysługuje prawo zabierania głosu poza kolejnością.

2. Przewodniczący ma prawo zwrócić uwagę każdemu mówcy, jeżeli odbiega on od przedmiotu dyskusji lub przekracza czas ustalony dla przemówień przez Walne Zgromadzenie Delegatów. Nie stosującym się do uwag przewodniczący może odebrać głos.

3. W sprawach formalnych przewodniczący udziela głosu poza kolejnością zgłaszania się. Za wnioski w sprawach formalnych uważa się wnioski w przedmiocie sposobu obradowania i głosowania, w szczególności dotyczące:

- 1) sposobu głosowania,
- 2) głosowania bez dyskusji,
- 3) przerwania dyskusji,
- 4) zamknięcia listy mówców,
- 5) ograniczenia czasu przemówień,
- 6) zarządzania przerwy,
- 7) kolejności i sposobu uchwalania wniosków.

W dyskusji nad wnioskami w sprawach formalnych mogą zabierać głos jedynie dwaj mówcy – jeden „za” i jeden „przeciw”.

4. Wnioski i oświadczenia do protokołu mogą być zgłaszane ustnie. Na żądanie przewodniczącego wnioski i oświadczenia składać należy na piśmie.

§ 9

1. Kandydatów na członków Rady Nadzorczej i Sądu Koleżeńskiego delegaci zgłaszają do komisji wyborczej w terminie wyznaczonym przez przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.

2. Liczba zgłaszanych kandydatów nie podlega ograniczeniu. W toku obrad WZD delegaci mogą zgłaszać kandydatów jedynie z osiedla, które reprezentują.

3. Zgłaszanie kandydatur odbywa się z podaniem imienia i nazwiska kandydata oraz krótkiego uzasadnienia kandydatury. Do zgłoszenia kandydata nieobecnego na Walnym Zgromadzeniu należy dołączyć jego pisemną zgodę na kandydowanie; pozostali kandydaci wyrażają zgodę ustnie.

4. Komisja wyborcza sporządza ostateczną listę kandydatów zgłoszonych do Rady Nadzorczej i Sądu Koleżeńskiego. Lista kandydatów do Rady Nadzorczej powinna zawierać imiona i nazwiska kandydatów wskazanych przez grupy człon-

Hej kołęda, kołęda...

Kołędy są dźwiękowym symbolem Bożego Narodzenia, podobnie jak wizualnym ich znakiem stała się szopka, żłobek czy gwiazdka. Lubimy je śpiewać, a może jeszcze bardziej słuchać ich w profesjonalnym wykonaniu znanych zespołów lub piosenkarzy. Zrosły się one tak bardzo z bożonarodzeniową tradycją, że nie zawsze nawet wiadomo, kiedy pojawiły się w naszej kulturze i obyczajowości. A warto wiedzieć.

Słowo „kołęda” pochodzi od łacińskiego *calendae*, którym starożytni Rzymianie określali pierwszy dzień każdego miesiąca (stąd też pochodzi nazwa kalendarz). Pierwszy zaś dzień zaczynającego się roku obchodzono w Rzymie uroczystości pod nazwą „*Festum Calendarium*”. Wypadało to według dzisiejszego kalendarza 25 grudnia i było znane jako uroczystości „Brunalia”. Słowianie również w tym czasie obchodzili swoje święto zimowego przesilenia.

W Kościele katolickim pamiętkę narodzin Chrystusa czci się od IV w. Pionierzy chrześcijaństwa nie mogli od razu wykorzystać dawnych, pogańskich obrzędów, nie chcieli też pewnie zrażać tych, którzy przyjmowali nową wiarę. Dlatego też tak wiele tych dawnych zwyczajów naszych przodków we-

szło do tradycji bożonarodzeniowej, jak choćby stawianie snopów żyta w kącie izby, czy obwiązywanie słomą drzew w sadzie.

W dawnej Polsce kołędą nazywano też zwyczaj dawania darów noworocznych, a także chodzenia z szopką po domach. Śpiewano przy tej okazji pieśni o narodzeniu Jezusa i nazywano je właśnie kołędami. Podobno pierwszą kołędę ułożył św. Franciszek z Asyżu. On też był twórcą pierwszych Jasełek, czyli przedstawień o narodzeniu Pańskim.

Ale polskie kołędy są czymś zupełnie wyjątkowym, zarówno pod względem walorów muzycznych, jak i roli jaką odegrały w życiu narodu na przestrzeni stuleci. Najstarsze z nich pochodzą z XIV i XV wieku, jak śpiewana do dziś kołęda „Anioł pasterzom mówił”. Najwięcej kołęd powstało w wieku XVIII. Wśród nich są tak znane, jak „Wśród nocnej ciszy”, „Lulajże Jezuniu” czy „Bóg się rodzi”, której twórcą jest polski poeta Franciszek Karpiński. Jest to najbardziej patriotyczna z polskich kołęd. Powstała „ku pokrzepieniu serc”, kiedy kraj nasz był w niewoli. Już od chwili powstania stała się bardzo popularna, bo dostarczała wielu wzruszeń i przeżyć związanych z wie-

lką tajemnicą narodzin Chrystusa i wspomnieniem „Ojczyzny miłej”, o której przecież wszyscy marzyli i której wyczekiwali.

Wiele jest kołęd nieznanego autorstwa. Niektóre wyszły zapewne spod pióra zakonnego poety, bakałarza wiejskiego lub uzdolnionego organisty. Melodie kołęd są na ogół melodiami tanecznymi tej epoki, w której powstały. Rytm poloneza czy mazura łatwo odnaleźć w takich kołędach, jak „Dzisiaj w Betlejem”, „W żłobie leży” czy „Przybieżeli do Betlejem pasterze”. Piękna kołęda mająca formę kołysanki „Lulajże Jezuniu” tak bardzo zachwyciła samego Fryderyka Chopina, że stała się motywem przewodnim słynnego scherza h-mol.

Oprócz kołęd o wyraźnie religijnej treści powstawały pastorałki, świeckie pieśni o wesolej, często zupełnie nie związanej z tym świętem treści. Wyzwalały one w słuchaczach uczucie radości, która w czasie tych świąt gości zarówno w sercach dzieci, jak i osób dojrzałych.

Święta Bożego Narodzenia obchodzi się w Polsce uroczystości. Podkreślają to wszyscy obcokrajowcy, którzy spędzili je w naszym kraju, i którzy zauroczeni są pełnymi tajemniczości zwyczajami, dzielenie się opłatkiem, urokiem wigilijnej wieszczy i śpiewaniem kołęd.

Wiesława Krajewska

Gdy w noc sylwestrową będziemy wznosili toast za spokojny Nowy Rok, pewnie nie będziemy pamiętać, że ma to być... rok niespokojny. Zawsze tak przewidywano na przełomie wieków i do zapowiedzi końca świata już się przyzwyczailiśmy. Pozostawmy więc w spokoju wszelkie wróżby i zapowiedzi katastrof, ale zatrzymajmy się chwilę nad ostrzeżeniami naukowców. A alarmy te koncentrują się na dwóch zagrożeniach: ocieplaniu się klimatu i powiększającej się dziurze ozonowej.

Już blisko 20 lat temu ekologowie amerykańscy nakreślili przemawiający do wyobraźni obraz, według którego życie nasze zależy od dobrego funkcjonowania bardzo złożonego komputera. Jest on wyposażony w mnóstwo elementów, tak, że kiedy jeden się psuje, wszystko idzie dalej bez wstrząsu, bo inne go zaraz zastępują, a przez ten czas awaria jest usuwana. W ten właśnie sposób funkcjonuje natura.

Toast za spokojny rok

Kiedy w ekosystemie wydarzy się coś nadzwyczajnego, np. wtargnięcie nowego gatunku, zmiana klimatu itp. ogromna złożoność całego zespołu życia kompensuje skutki tego wydarzenia. Co więcej, można nawet mówić, że tego rodzaju wydarzenia były motorem ewolucji w przyrodzie.

Ale uwaga! Ostatnio, w kończącym się stuleciu, ten ogromny komputer zaczyna się psuć coraz szybciej. Wiadomo, że gdy pewna liczba jego elementów zostanie zastąpiona, komputer się zatrzyma. I koniec!

Takim elementem, który wyraźnie się psuje miał być klimat, globalne ocieplenie mające powodować gwałtowne huragany, powodzie itp. Rzeczywiście mieliśmy ostatnio katastrofalne powodzie, a taki huragan Mitch zdewastował sześć krajów na przesmyku środkowoamerykańskim. W Hondurasie, Salwadorze, Gwatemali, Kostaryce i Panamie zginęło ponad 25 tys. ludzi, a 3 mln straciło dobytek. Rzeki i jeziora wystąpiły z brzegów, topiąc wsie i miasteczka. Jeszcze mamy w oczach obraz niedawnej powodzi w Polsce, Niemczech, a ostatnio na Ukrainie. Jednakże warto pamiętać, że takie zjawiska miały miejsce w przyrodzie zawsze, a sezonowe wylewy Nilu datują się od V wieku przed Chrystusem.

Według przewidywań z 1979 roku średnia temperatura powinna być coraz wyższa. Tymczasem obserwacje czynione

przez ostatnie 18 lat dowodzą, że klimat na Ziemi nieco się ochłodził. Nie ma więc powodów do zmartwień, a w każdym razie nie musimy się martwić już, np. w sylwestrze.

Innym elementem wspomnianego komputera – natury, który mógłby unieruchomić cały mechanizm świata, jest zmniejszająca się powłoka ozonowa. Jej zanikanie miałoby grozić np. epidemią raka skóry. Od czego to się zaczęło? Otóż na początku lat 70., naukowcy badający atmosferę stwierdzili, że środki chłodzące zwane freonami przenikają do atmosfery i tam niszczą warstwę ozonową, która chroni nas przed ultrafioletowymi promieniami słońca. I ten alarm potraktowano niezwykle poważnie, tym bardziej, że zachorowalność na raka skóry rzeczywiście wzrosła. Wśród środków zaradczych wymieńmy zakaz rządu USA stosowania freonów do produkcji aerozoli – dezodorantów, perfum itp. Wiele przeciwdziałań stosowaniu substancji niszczących powłokę ozonową doprowadziło uczonych do przekonania, że właśnie przeżywamy szczyt stężenia niszczących gazów i teraz poziom ich zacznie spadać.

A co z rakiem skóry? Naukowcy są zdania, że wzrost zachorowań należy wiązać raczej ze zmianą stylu życia w kierunku częstszego przebywania na świeżym powietrzu i ubierania się bardziej skąpo.

TOM

Rys. Bożena Jakubowska

1. O czasie, miejscu i porządku obrad Rady Nadzorczej członkowie jej i Zarząd zawiadamiani są pisemnie co najmniej na 7 dni przed terminem posiedzenia. Projekty uchwał i inne materiały, które mają być rozpatrywane przez Radę Nadzorczą, powinny być dostarczone członkom Rady co najmniej na 4 dni przed terminem posiedzenia, po zaopiniowaniu przez komisję.

2. Jeżeli w porządku obrad znajduje się sprawa dotycząca wykluczenia lub wykreślenia członka z rejestru członków, o czasie i miejscu posiedzenia Rady Nadzorczej, która ma podjąć decyzję w tej sprawie, zawiadamia się zainteresowanego członka Spółdzielni co najmniej na 7 dni przed terminem posiedzenia z podaniem informacji o prawie członka do składania wyjaśnień.

Jeżeli zainteresowany członek prawidłowo zawiadomiony o terminie posiedzenia nie przybędzie na posiedzenie, Rada Nadzorcza może rozpatrzyć sprawę bez jego udziału.

§ 7

1. W posiedzeniach Rady Nadzorczej obowiązani są brać udział wszyscy członkowie Rady.

Członkowie, którzy nie wzięli udziału w posiedzeniu Rady Nadzorczej powinni swą nieobecność usprawiedliwić.

2. W posiedzeniach Rady Nadzorczej mogą brać udział z głosem doradczym członkowie Zarządu, przewodniczący rad osiedli oraz inne zaproszone osoby.

II. Tryb obradowania i podejmowania uchwał

§ 8

1. Rada Nadzorcza zdolna jest do podejmowania uchwał przy obecności co najmniej połowy liczby członków Rady.

2. Rada Nadzorcza może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad podanym do wiadomości członkom Rady w sposób określony w § 6.

3. Uchwały podejmowane są zwykłą większością głosów.

§ 9

1. Posiedzenia Rady Nadzorczej prowadzi przewodniczący Rady lub jego zastępca, stwierdzając prawidłowość zwołania zebrania i jego zdolność do podejmowania uchwał.

2. Po przedstawieniu przez referentów sprawy zamieszczonej w danym punkcie porządku obrad i uzyskania w tym zakresie wyjaśnień przedstawicieli Zarządu, opinii właściwych komisji Rady lub rzeczoznawców, przewodniczący otwiera

dyskusję udzielając uczestnikom posiedzenia głosu w kolejności zgłaszania się. Za zgodą obecnych dyskusja może być prowadzona nad kilkoma punktami porządku obrad łącznie.

3. W sprawach formalnych przewodniczący udziela głosu poza kolejnością zgłaszania się. Za wnioski w sprawach formalnych uważa się wnioski w przedmiocie sposobu obradowania i głosowania.

4. Wnioski i oświadczenia do protokołu mogą być zgłaszane ustnie. Na prośbę przewodniczącego wnioski i oświadczenia należy składać na piśmie.

§ 10

1. Po zakończeniu dyskusji – jeżeli temat obrad wymaga podjęcia uchwały – przewodniczący posiedzenia poddaje zgłoszone wnioski pod głosowanie, przestrzegając, aby wnioski dalej idące głosowane były w pierwszej kolejności.

2. Członek Rady Nadzorczej nie uczestniczy w głosowaniu nad uchwałą w sprawie osobiście go dotyczącej.

3. Głosowanie odbywa się jawnie z wyjątkiem wyboru i odwołania członków Zarządu.

Na żądanie jednej dziesiątej członków Rady Nadzorczej obecnych na jej posiedzeniu, przewodniczący zarządza tajne głosowanie również w innych sprawach.

§ 11

1. Rada Nadzorcza wybiera członków Zarządu Spółdzielni w głosowaniu tajnym z nieograniczonej liczby kandydatów. Zarząd składa się z 2-3 osób.

2. Kandydatów na członków Zarządu obecni na zebraniu zgłaszają bezpośrednio do przewodniczącego zebrania. Zgłoszenie kandydatur odbywa się z podaniem imienia i nazwiska kandydata oraz krótkiego uzasadnienia kandydatury.

3. Do zgłoszenia kandydata nieobecnego na zebraniu należy dołączyć jego pisemną zgodę na kandydowanie. Zebrani mogą uzależnić rozpatrzenie kandydatur od przedłożenia im dokumentów stwierdzających kwalifikacje kandydatów, a nadto zażądać osobistej obecności kandydata na posiedzeniu.

4. Po zgłoszeniu kandydatur przewodniczący ustala ostateczną listę kandydatów w porządku alfabetycznym i zarządza wybór komisji skrutacyjnej dla przeprowadzenia wyborów.

5. Głosowanie odbywa się przez złożenie kartki wyborczej do urn w obecności komisji skrutacyjnej.

6. Głosujący skreśla nazwiska kandydatów, na których nie głosuje.

7. W przypadku gdy liczba nazwisk nieskreślonych na złożonej do urny kartce jest większa od liczby miejsc w składzie

Zarządu uznaje się kartkę wyborczą za nieważną.

8. Liczbę głosów oddanych na poszczególne kandydatów oblicza komisja skrutacyjna. Przewodniczący komisji skrutacyjnej ogłasza wyniki głosowania.

9. Za osoby wybrane uważa się kandydatów, którzy otrzymali kolejno największą ilość głosów. Liczba wybranych osób nie może przekraczać liczby wybieranych członków Zarządu. Przy równej ilości głosów o wyborze decyduje losowanie.

§ 12

1. Z obrad Rady Nadzorczej spisuje się protokół, który powinien być podpisany przez przewodniczącego zebrania i sekretarza Rady.

2. Uchwały Rady Nadzorczej w sprawach wynikających ze stosunku członkostwa i innych, w których członkowi przysługuje odwołanie do Walnego Zgromadzenia Delegatów, powinny być zaprotokółowane wraz z uzasadnieniem.

III. Prezydium Rady Nadzorczej

§ 13

1. Przewodniczący Rady Nadzorczej, jego zastępca, sekretarz oraz przewodniczący komisji Rady stanowią jej prezydium.

2. Zadaniem prezydium jest organizowanie pracy Rady Nadzorczej.

IV. Komisje Rady Nadzorczej

§ 14

1. Komisje Rady Nadzorczej składają się co najmniej z 3 osób powołanych przez Radę spośród jej członków.

Przewodniczącymi komisji wybiera Rada Nadzorcza.

2. Działalność komisji i ich uprawnienia określa regulamin uchwalony przez Radę Nadzorczą.

3. Komisje wybierają ze swego grona zastępcę przewodniczącego i sekretarza.

4. Komisje mogą korzystać z pomocy rzeczoznawców.

§ 15

1. Rada Nadzorcza może dokonywać zmian w składzie komisji.

2. Komisja lub prezydium Rady Nadzorczej mogą wystąpić do Rady o odwołanie członka komisji, który nie uczestniczy w posiedzeniach komisji lub nie bierze udziału w jej pracach.

V. Postanowienia końcowe

§ 16

Regulamin niniejszy wchodzi w życie z dniem 6.06.1998 r.

du. Tak więc podawano wyłącznie ryby, potrawy z ziarna, mąki, kaszy, grzybów, owoców, miodu i orzechów. W wielu plemionach słowiańskich – zwyczaj ten w niektórych regionach kraju utrzymuje się do dnia dzisiejszego – obowiązkowa była kutia. Był to rodzaj gęstej zupy z mleka, miodu, orzechów, ale głównie z całego ziarna. Na początku uroczystej wigierzy gospodarz domu podrzucał tyżkę kutii aż do powały i z liczby przylepionych tam ziaren wróżono o urodzajach w przyszłym roku. W XVII–XVIII wieku rozścielanie siana na podłodze, lub pod grubym lnianym obrusem na stole, stawianie jego snopków w kącie izb i pomieszczeń było jedną z pozostałości jeszcze z czasów pogańskich. Zwyczaje te miały związek z dawnym świętem agrarnym.

Reliktem dawnych wierzeń pogańskich był powszechnie stosowany zwyczaj pozostawiania pustego miejsca przy stole, a czasem także jedzenia dla zmarłych i nieobecnych. Jeśli ktoś z gości chciał usiąść na tym miejscu musiał dmuchnąć na krzesło, by delikatnie wyprosić siedzącego tam ducha, aby nie został on uszkodzony. Wierzono, że w noc wigilijną woda w studniach zmieniała się w wino lub miód, że miłe słowo przyniesie miłość, podarek lub pomyslną wygraną w karty powodzenie w następnym roku.

Choinka – coś tak powszechnego w dzisiejszych czasach – kiedyś w ogóle nie była popularna. Zwyczaj przystraja-

nia żywego drzewka ozdobami przybył na ziemię polską w XIX wieku z Niemiec, gdzie znany był już w XV w. W 1509 roku przedstawił choinkę na jednym ze swoich obrazów Lucas Cranach starszy. Szklane kule dzisiejsze bombki, są także pochodzenia niemieckiego. Czub, który nieraz ozdobi choinki, przyszedł do nas wraz Armią Czerwoną z terenów wtedy jeszcze ZSRR. W początkach XVIII wieku na Pomorzu przystrajano świecidełkami różgi dla dzieci podobny zwyczaj istniał także na Podhalu.

Już w starożytności symbol życia, zdrowia, radości, sił witalnych, pomyslniej vegetacji i wzrostu roślinności stanowiła zieleń – gałąź okryta tzw. „wszech żywą” zielenią. W krajach śródziemnomorskich z reguły była to gałąź laurowa lub oliwna, zaś w Europie środkowej i północnej (w Niemczech, Skandynawii, Anglii i także w Polsce) gałęzie drzew iglastych takich jak świerk, sosna i jodła, a także gałęzie derenia i bukiety jemioli. We współczesnych nam czasach znane i dość powszechne jest wierzenie, że jeśli młodzi pocałują się pod jemiolą, to wróży im to szczęście oraz, że będą ze sobą całe życie, a jeżeli nie znali się oni wcześniej to wróży im to rychłym zakonaniem się.

Zielone gałęzie i kwiaty noszono podczas rzymskich Saturnaliów w trakcie wymiany darów i życzeń. Na Kaukazie w pochodach noworocznych noszono przybraną klejnotami gałąź bukszpanu

„cziczilągę”. We Francji, Szwajcarii i Anglii w okresie Bożego Narodzenia zawieszano pod sufitem drzewko „wiecznie zielone” przybrane kolorowym papierem i owocami. W Bułgarii w dniu św. Bazylego (który równocześnie jest dniem Nowego Roku) chłopcy trzymając w rękach gałęzie derenia chodzili po domach by składać życzenia dobrego urodzaju i pomyslności. W Polsce świeże gałęzie świerkowe, jodłowe lub sosnowe przybijano do płotów i furtek, drzwi domostw, wrót stodół i obór. Strojoną nimi domy z zewnątrz i w środku. Nieraz stawiano na zewnątrz domów, w podwórzach całe krzaczki przystrojone na kolorowo. Ludzie oblamywali z tych ozdób gałązki i uderzali nimi domowników jednocześnie składając im najserdeczniejsze życzenia. U pułapu, nad stołem, wieszany był wierzchołek świerku, gałąź sosnowa lub obręcz przetaka, druciane koło lub okrągłe, czy też wielokątne słomiane tarcze z przypiętymi jodłowymi lub świerkowymi gałązkami. Przybierane były jabłkami, orzechami, złożonymi nasionami lnu, ciasteczkami, krążkami z opłatka oraz barwnymi papierowymi ozdobami (najczęściej były to papierowe i słomiane łańcuchy) oraz dużym, kulistym, barwnym tzw. „światłem”, sklejonym z elementów wyciętych z opłatka, zawieszonym po środku i nieco niżej niż inne ozdoby. Taki stroik znany był także na Śląsku niemieckim, na Słowacji, w Rumunii i Anglii. W Polsce występował m.in. pod nazwą „podłaźnik”, „wiecha”, „rajs-kie” lub też „boże drzewko”.

Za ciekawostkę można uznać, że wiza kavalera w okresie świątecznym traktowana była zawsze jako deklaracja zawarcia związku małżeńskiego, zwłaszcza gdy siadał pod podłaźnikiem i próbował z niego zerwać jabłko lub orzech. Jeśli dziewczyna była zainteresowana, nie protestowała, a wręcz zachęcała go do zjedzenia owocu, co wskazywać miało na to, że odwzajemnia uczucia i zamiary chłopca. Do dzisiaj bardzo popularne jest zawieranie małżeństw w święta Bożego Narodzenia.

W XVII i XVIII wieku szeroko praktykowano odwieczny zwyczaj dawania i przyjmowania prezentów. tzw. kolędy. O północy w wigilię, tak jak i dzisiaj, ruszano do kościoła na pasterkę. Większość jej uczestników znajdowała się na ogół pod wpływem wypitych trunków, a że i w tamtych czasach raczej za żołnierz nie wylewano, nabożeństwo miało zwykle w bardzo wesołym, a nawet bardzo swawolnym nastroju. Do ulubionych żartów należało ponoć nalewanie

Rys. Bożena Jakubowska

Dok. na str. 14

Świąteczne tradycje

Co roku zbieramy się w gronie rodzinnym, by wraz z bliskimi nam ludźmi uczcić narodziny Syna Bożego. Rodzice i dziadkowie nieraz opowiadali nam jak to święto obchodzone było dawno, dawno temu. Skąd wywodzą się tradycje z nim związane?

Święta Bożego Narodzenia obchodzone są przez trzy dni grudnia, początek swój mają w Wigilii. W kościele katolickim słowem tym określa się dni poprzedzające wszystkie ważne święta. Nam słowo to kojarzy się prawie wyłącznie z uroczystą wieczerzą, opłatkiem, prezentami pod choinką, pierwszą gwiazdką na niebie, pasterką o północy ... Myśląc o świętach takich jak te, wspominamy kochanych ludzi, z którymi we wczesnym dzieciństwie lub młodości, w domowym zaciszu dzieliliśmy się opłatkiem. Przed oczyma mamy rozmowy do późnych godzin nocnych z naszymi najbliższymi, których nie widzimy na co dzień, bo mieszkają oni nieraz o wiele kilometrów od nas. Nie rzadko nie zastanawiamy się nad tym, dlaczego na stole wigilijnym znajduje się karp. Czy wiemy np. skąd przybyła do Polski choinka?

Obchody Bożego Narodzenia mają swój początek w IV w. n.e. Pierwsza wzmianka o tym święcie zamieszczona została w rzymskim kalendarzu świąt chrześcijańskich z 354 roku. Z tego okresu pochodzą również pierwsze hymny kościelne o narodzeniu Jezusa i najstarszy znany obraz ukazujący Świętą Rodzinę. Jest to wizerunek, który znajduje się w katakumbach św. Sebastiana w Rzymie. Odrębne obrzędy i rytuały dla Wigilii wprowadzone zostały do liturgii Świąt Bożego Narodzenia dopiero w VI w. n.e.. W pierwszych wiekach chrześcijaństwa święta obchodzone były w różnych terminach wyznaczonych przez hipotetyczne daty narodzenia Chrystusa np. 2 stycznia, 28 maja, 18 kwietnia, 6 stycznia (do dzisiaj tego dnia obchodzą Boże Narodzenie chrześcijanie obrzędu ormiańskiego). Ostatecznie zwierzchnicy kościoła zatwierdzili datę 25 grudnia jako dzień narodzin Boga, a zrobili tak raczej nieprzypadkowo. Istnieje bardzo istotna zbieżność tych dat z terminami świąt rzymskich, które wywarły znaczny wpływ na formy rytuałów chrześcijańskich.

Okolo 25 grudnia na ziemiach Słowian, przed przyjęciem chrześcijaństwa, świętowano bowiem początek nowego cyklu wegetacyjnego i obchodzono wiel-

kie święta agrarne, a także zimowe Zaduszki. Także w świecie antycznym w tym okresie przypadały ważne zimowe święta i uroczystości kultowe. Tę symbolikę dawało się łatwo zespolić. Dawniej święta Bożego Narodzenia nosiły nazwę Godów lub Rwiątek. Wielu etnografów dopatrzyło się w nich bardzo bliskich związków z uroczystościami ku czci Saturna, rzymskiego bóstwa jesiennych siewów. Jednocześnie w tym samym okresie kalendarzowym wiele różnych ludów w dziejach świata uroczystie obchodziło dzień narodzin boga Słońca. Każdy z ludów nazywał swego boga inaczej, Egipcjanie – Horusem, Frygijczycy – Attisem, Persowie – Mitra, a Babilończycy i Sumerowie – Tammuzem. Narodzinom wielu z tych bogów towarzyszyły liczne niebezpieczeństwa. Były to m.in. zamachy na ich życie, dokonywanie przez złe moce, duchy lub konkurentów do władzy. Ich matki skazane były na ucieczkę i ukrywanie się przed zagrożeniem. Miejsca narodzin wielu z nich wskazywały jasno świecące gwiazdy. Podania na ten temat zdają się wskazywać na to, iż religie wielu krajów świata mają wspólny rodowód. Wielu bogów i proroków urodzonych zostało w jaskiniach lub grotach. Począwszy od tradycji chrześcijan trwa piękny mit mówiący o narodzinach Jezusa Chrystusa w skalnej grocie, w Betlejem, którą potem zamieniono w stajenkę.

Przyglądając się bliżej Indyjskim wierzeniom Hindusów możemy się dowiedzieć, że Syn Boży Kriszna urodził się w miejscu więzienia jego matki. Choć były to podziemia, śpiewały mu chóry anielskie i pojawili się bogowie. Matka Kriszny musiała uciekać z dzieckiem, bo niebezpieczny prześladowca Kriszny, król Kanusa kazał zabić wszystkich chłopców poniżej drugiego roku życia. W wierzeniach ludów Indii Kriszna był wcieleniem boga Wisznu. Obaj byli powiązani z pradawnym kultem słońca. Ta opowieść przypomina ucieczkę Marii Panny z malutkim wtedy Jezusem przed złym Herodem, który czuł, że Jezus stanowi zagrożenie dla jego tronu i władzy.

Motyw rzezi niewiniątek powtarza się wielokrotnie w innych starych opowieściach. Matka ratowała Abrahama, przyszłego patriarchę Żydowskiego, przed gniewem asyryjskiego króla Nemroda. Mojżesz ocalał przed gniewem faraona.

Stary mit głosi, że Budda także urodził się w grocie, nad którą błyszczała bardzo jasna gwiazda, a według greckich legend

Zeus, pan bogów i ludzi przyszedł na świat w grocie, która znajdowała się na górze Ida na Krecie. Matka uratowała Zeusa przed gniewem jego ojca Kronosa, który jak wiemy pożerał wszystkie swoje dzieci z obawy by nie odebrały mu władzy. Bogini podała mężowi do zjedzenia kamień owinięty w białe pieluszki i w ten sposób ocalała syna. Święto ku czci Zeusa obchodzono na Krecie właśnie w grudniu. W grocie urodził się również perski bóg słońca Mitra. Nazywano go zrodzonym ze skały, czyli epoki. Niebo według wyobrażeń perskich było skalnym sklepieniem dlatego syn skały był równocześnie synem niebios.

Motyw stajenki, a więc narodzin Syna Bożego na sianie, obecne tam zwierzęta, które swoim chuchaniem ogrzewały dziecko – miały stanowić wyjaśnienie magii i wróżb wiążących się z tradycyjną wieczerzą wigilijną. Wiemy przecież, że współczesna wieczerza wigilijna jest kontynuacją tradycyjnych uczt domowych naszych przodków. Kiedyś pełniła ona funkcję nie tylko towarzyskiego spotkania przy wspólnym stole – przy okazji uczty oddawano bowiem hołd zmarłym i wróżono o przyszłym urodzaju lub długości życia. W niektórych domach w oddzielnej izbie suto zastawiano stół, otwierano okna i drzwi, by w pustym pomieszczeniu wspólnie pożywiły się duchy bliskich zmarłych.

Wierzono, że w noc wigilijną ziemia otwiera się i ukazuje ukryte w niej skarby. A nieruchome najcięższe nawet kamienie i głązy drża, że w lesie zakwita paproć, a pod śniegiem trawa i kwiaty, zaś w sadach drzewa okrywają się kwiatami i natychmiast wydają owoce. Wierzano, że w tę jedyną noc w roku wszystkie zwierzęta dzikie i domowe rozmawiają między sobą ludzkim głosem. Według podań i legend wszystkich tych cudów mógł doświadczyć tylko ten człowiek, którego dusza była bez skazy i grzechu. Musiał on być człowiekiem o prawym charakterze i niezłomnej odwadze.

Legandy, które opowiadane były w różnych regionach Polski głosiły, że zwierzęta domowe mogą przewidzieć śmierć domowników i ich znajomych, dlatego bardzo lękano się rozmów ze zwierzętami. Z dniem wigilijnym związanych jest bardzo wiele wierzeń, dawniej praktykowanych rytuałów i obrzędów.

Od niepamiętnych czasów jadłospis wieczerzy składał się z potraw przyrządzanych z darów wody, pola, lasu i ogro-

System indywidualnego rozliczania kosztów ogrzewania

METRONA POLSKA informuje:

Coraz wyższe koszty energii cieplnej zmuszają nas, jako jej odbiorców, do takiego korzystania z niej, aby zminimalizować koszty zapewniając sobie jednocześnie komfort ciepły.

W bieżącym roku w Państwa mieszkaniach są lub zostały zainstalowane kapilarne podzielniki kosztów ogrzewania „Optronik” – przyrządy rejestrujące zużycie ciepła w oparciu o ilość odparowanej cieczy w zależności od temperatury grzejnika i czasu jego pracy. Podzielniki kosztów ogrzewania dzielą między wszystkich mieszkańców danej nieruchomości koszty energii cieplnej, które wynikają ze wskazań licznika umieszczonego w węźle cieplnym tej nieruchomości. Obecność licznika jest więc niezbędna aby mógł funkcjonować system rozliczenia kosztów wg indywidualnego zużycia w oparciu o podzielniki. Drugim warunkiem jest wyposażenie grzejników w zawory termostacyjne. Umożliwiają one bowiem mieszkańcom regulację temperatury w pomieszczeniu poprzez regulację temperatury grzejnika. Wynikiem tej regulacji jest zarejestrowane przez podzielnik zróżnicowanie zużycia ciepła, a więc kosztów ogrzewania. Państwa indywidualne rozliczenie powstanie przez porównanie wysokości przedpłat za ciepło wniesionych w ciągu roku i rzeczywistego zużycia obliczonego na podstawie ilości odparowanych kresiek na poddzielniku z uwzględnieniem kosztów ciepła zużytego do ogrzania nieopomiarowanych części budynku.

Podzielniki oraz rozliczenie kosztów energii cieplnej wg indywidualnego zużycia stosowane były w Europie już w okresie międzywojennym. Po wielu transformacjach stały się najbardziej ekonomiczną i najpowszechniejszą metodą dzielenia kosztów. Metoda ta w Europie doczekała się regulacji prawnej, wypracowano również normy warunkujące jej sprawne działanie. Podzielniki kosztów ogrzewania objęte są europejskimi normami EN 834 i EN 835. Także polskie prawodawstwo zmierza w kierunku indywidualizacji rozliczeń. Znowelizowane Prawo Budowlane, a dokładnie Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przemysłowej i Budownictwa z 14 grudnia 1994r. w § 136 nakłada obowiązek indywidualnego rozliczania kosztów zużycia energii cieplnej: „Instalacje centralnego ogrzewania w budynku przyłączonym do sieci scentralizowanego zaopatrzenia w ciepło powinny być wyposażone w liczniki do pomiaru ilości ciepła dostarczanego do instalacji odbiorczej budynku oraz urządzenia niezbędne do indywidualnego rozliczania kosztów poszczególnych mieszkań lub innych lokali.” (Dz.U.nr 10/95 z 8.02.1995r.). Nasza firma macierzysta wprowadziła również zasady normy ISO 9001 dla produkcji i usług rozliczeniowych. (Certyfikat nr 1094505203)

Jak już wspomniano indywidualne rozliczenie kosztów ogrzewania odbywa się w oparciu o wskazania podzielników. Istotne są więc nie tylko parametry techniczne urządzenia jak dokładność i niezawodność, ale również sposób montażu, co gwarantuje porównywalność wskazań a później sprawliwy podział kosztów. Ponieważ podzielnik rejestruje ilość ciepła oddawaną przez grzejnik nie bez znaczenia jest fakt, że w Państwa mieszkaniach znajdują się grzejniki różnych typów i wielkości. Dlatego wyposażamy nasze podzielniki w różne rodzaje skal, które uwzględniają wielkość i moc cieplną grzejnika, na którym są zamontowane. Skale te dobierane są przed pierwszym odczytem po dokonaniu szczegółowej charakterystyki grzejników znajdujących się w Państwa mieszkaniach. Dokładnie określone jest również miejsce montażu podzielnika. Jest ono uzależnione od typu grzejnika.

Uwzględniliśmy również fakt, że w okresie letnim, kiedy grzejnik nie pracuje, także następuje nieznaczne parowanie cieczy w kapilarze. Dzięki konstrukcji skali w naszym poddzielniku użytkownik nie płaci za okres „parowania zimnego”. Skala zużycia (prawa) została podzielona na dwie części: górny zakres oznaczony literami N-A oznacza dodatkową ilość cieczy w kapilarze, która paruje w okresie poza sezonem grzewczym. Ilość

Opomiarowanie daje możliwość świadomego gospodarowania energią cieplną oraz co istotne wpływania na wysokość kosztów. Jednak sam montaż podzielników nie spowoduje automatycznie obniżenia opłat za użytkowanie ciepła w Państwa mieszkaniach. Oto kilka rad w jaki sposób zmniejszyć ilość zużywanej energii zapewniając sobie jednocześnie komfort ciepły:

1. Racjonalny pobór ciepła wymaga aby instalacja cieplna była wolna od wad i funkcjonalna. Dlatego w Państwa interesie leży zgłaszanie wszelkich usterek administracji budynku

2. Nie należy zastawiać grzejników meblami, przykrywać ręcznikami, obudowywać ich, utrudnia to bowiem oddawanie oraz cyrkulację ciepła a tym samym jego zużycie. Jeżeli grzejnik przysłonięty jest ciężkimi zasłonami większość oddawanego ciepła wędruje w kierunku okna a nie do pomieszczenia.

3. Należy regulować temperaturę grzejnika przy pomocy zaworów termostacyjnych a nie przez otwieranie lub zamykanie okien. Polecamy krótkie, skuteczne przewietrzanie ogrzanych pomieszczeń. Dzięki temu powietrze jest świeże a temperatura w pomieszczeniu utrzymana.

4. Na czas nieobecności należy przykręcić zawory nie powodując przy tym zbytowego wychłodzenia, na czas dłuższej nieobecności w mieszkaniu radzimy zamknąć wszystkie okna, otworzyć wszystkie drzwi wewnątrz mieszkania i w zależności od wielkości pomieszczeń pozostawić włączony jeden lub dwa grzejniki, resztę wyłączyć.

cieczy jest ściśle określona przez normy. Ta część odparowanej cieczy nie jest uwzględniana w rozliczeniach. Do rozliczeń są przyjmowane jedynie wskazania podzielników z zakresu poniżej wartości „0” na prawej skali. Dla prawidłowości rozliczeń niezwykle ważna jest dokładność wskazań podzielnika. W „Optronicu” zastosowano szereg rozwiązań technicznych, które wpływają na dokładność wskazania, a co za tym ułatwiają odczyt. Dzięki zastosowaniu kilku układów optycznych podświetlone latarką lustro cieczy ukazuje się jako jasno świecąca i zdecydowanie oddzielona linia, co ułatwia dokonanie właściwego odczytu. Nasz podzielnik jest poddzielnikiem kapilarnym, co oznacza, że w miejscu tradycyjnej ampułki umieszczono kapilarę – rurkę o wewnętrznej średnicy jedynie 2mm, co sprawia, że zawiera ona tylko cząstkę cieczy potrzebnej dla znacznie szerszej ampułki stosowanej w tradycyjnych poddzielnikach. Bardzo cienka i długa kapilara wykazuje wyższe wskazania w milimetrach ubytku cieczy niż ampułka, co umożliwia zastosowanie długiej i dokładnie podzielonej skali. W efekcie osiągnięto dużą rozdzielczość wskazań i wysoką dokładność podziału kosztów ogrzewania.

Podsumowując informujemy, że nasz system rozliczeniowy funkcjonuje w ponad 250 spółdzielniach mieszkaniowych w całym kraju. Od 1993r. system ten wprowadziła do swoich zasobów SM „Ursynów”, wynikiem czteroletniej współpracy jest indywidualna stawka za m² ogrzewanej powierzchni ustalana dla każdego mieszkania na następny okres rozliczeniowy. Oszczędności, które udało się mieszkańcom osiągnąć dzięki systemowi wyniosły ok. 30%. Życzymy Państwu zadowolenia z wprowadzenia rynkowych zasad rozliczeń kosztów ogrzewania.

Kilka słów o firmie

Firma Metrona Polska Pomiar i Rozliczenia Sp. z oo. jest siostrzaną firmą niemieckiej Metrona Warmemesser-Gesellschaft Schultheis GmbH & Co, zajmującej się od ok. 50 lat rozliczaniem kosztów energii cieplnej. Podobnie jak nasza firma macierzysta specjalizujemy się wyłącznie w usługach rozliczeniowych na bazie naszych podzielników kosztów ogrzewania.

Nasza siedziba mieści się we własnym budynku przy ulicy Taborowej 4 w Warszawie. Oferowany Państwu podzielnik Kosztów Ogrzewania „Optronik” zdobył szereg nagród i wyróżnień na wszystkich liczących się targach i imprezach branżowych, m.in. prestiżowy Złoty Medal na Międzynarodowych Targach Poznańskich w 1993 r. i wyróżnienie na Międzynarodowych Targach Instalexpo w Warszawie w 1997 r.

Stanisław Górski

Zniknęła z ulic Żoliborza charakterystyczna sylwetka. Stabnący wzrok nie pozwalał Panu Staszce na dalsze wędrówki. Na ulicy zatrzymywać się musiał często, by odpowiedzieć na powitania niezliczonych znajomych i przyjaciół. Dla nas, dawnych „podwórkowych dzieci”, był kimś bliskim i kochanym.

Działając społecznie, m.in. w Towarzystwie Przyjaciół Dzieci, mającym u nas, na Żoliborzu, tak piękne tradycje, skrzyknął nas – okoliczną dzieciarnię i zorganizował w koło, które przybrało nazwę Irysy, od tęczo kwitnących roślin w naszym wspólnym przydomowym ogrodzie, który na kamienistej pustyni wyczarowała żona Pana Staszka, kochana pani Julia. Pomagaliśmy w tej pracy i cieszyliśmy się każdą nowo posadzoną różą czy peonią.

Małutkie mieszkanie na parterze przy ul. Stołecznej 3, zawsze pełne kwiatów i słońca, było naszym drugim domem, świetlicą, klubem, teatrzykiem, warsztatem, miejscem spotkań. W przedziwny sposób jedyny pokój mieścił całą naszą gromadę. Pan Staszek miał zawsze nowy pomysł na kolejne zajęcia i zabawy: sporządzanie kukielek, przy-

gotowywanie upominków gwiazdkowych, zdobienie pisanek na Wielkanoc, klejenie fantastycznych czapek i kotyliaków karnawałowych, wytwarzanie artystycznych wyrobów z patyczków, gałązek, szyszek, szmatek... Potem wybiegaliśmy z piłką na dwór, organizowaliśmy turnieje. Piłki i siatki czekały na nas w „wypożyczalni”, małym składziku w sieni obok mieszkania Pana Staszka. Wypożyczyć można było ciekawą książkę, a zimą – nawet (wówczas rzadkość) prawdziwe buty z tyżwami, z którymi biegło się na wspólnie wykonane lodowisko. Były to dni radości, pełne przygód i niespodzianek.

Do Pana Staszka można było przyjść także z każdym – drobnym czy wielkim – dziecięcym zmartwieniem. Nawet z zadaniem, które „nie dało się rozwiązać”. Pan Staszek zawsze znalazł na to radę. A wiedział i umiał tak wiele!

Pamiętamy Jego gawędy. Nie zawsze umieliśmy wówczas je docenić... Opowiadał nam o rodzinnym Krakowie, a przede wszystkim o ukochanych górach. W studenckich latach był właściwie zakopianinem, znał wszystkich liżących się wówczas wybitnych ludzi

z Tatrami związanych – Witkacego, Zofię i Karola Stryjeńskich, Kasprowicza, Makuszyńskiego. Z Mariuszem Zaruskim spieszył w patrolu Górskiego Pogotowia Ratunkowego na pomoc zagubionym turystom. Opowiadał pięknie. Jaka szkoda, że nie było wówczas w powszechnym użyciu magnetofonów, można byłoby zarejestrować te pasjonujące opowieści.

Po naszych irysowych spotkaniach pozostały drobne pamiątki, wytwory naszych rąk przechowywane w niejednym domu. Ale z gościnnego domu państwa Górskich wynieśliśmy coś więcej: wiarę w ludzką dobroć, w moc przyjaźni, w sens i pożytek społecznego działania. Zabraliśmy to do własnych domów i – jak potrafimy – przekazujemy swoim dzieciom.

Pan Staszek odszedł cicho po ponad 90-letnim, pracowitym i bogatym, chociaż tak skromnym życiu. W mroźny i wietrzny dzień listopadowy odprowadziliśmy Go w ostatnią drogę. Przyszły trzy pokolenia bliskich i przyjaciół. Prawdziwy tłum.

Byliśmy i my – Jego podwórkowa drużyna. „To chyba ktoś ważny? Tyle ludzi, tyle kwiatów...” – domyślali się postronni widzowie.

Tak, ktoś bardzo dla nas ważny. I bardzo kochany.

Przyjaciele z Żoliborza

Świąteczne tradycje

Dok. ze str. 13

atramentu do kropielnicy, zaszywanie modlącym się niewiastom sukien nicią lub też przyczepianie kłęzącej kobiecie rąbka spódnicy do kołnierza.

Oplątki, którymi dzielimy się dziś przy wigilijnym stole, mają także bogatą tradycję i symbolikę. Przypisywano im wiele nadzwyczajnych właściwości. Ich obecność w domu w okresie świąt Bożego Narodzenia, a także przez cały rok miała przynosić domownikom szczęście i spokój. Zapewniać dostatek, a przede wszystkim obfitość chleba. Wierzono, że łamanie się opłatkiem sprawi, iż przez cały rok nie będzie go brakowało, a nawet będzie go taka ilość, że pozwoli dzielić się nim z innymi. Okruch opłatka wrzucony do studni miał oczyszczać wodę i zapewniać zdrowie ludziom i ich trzodom. Wierzono także, iż jeśli zaśląkany w lesie człowiek przypomni so-

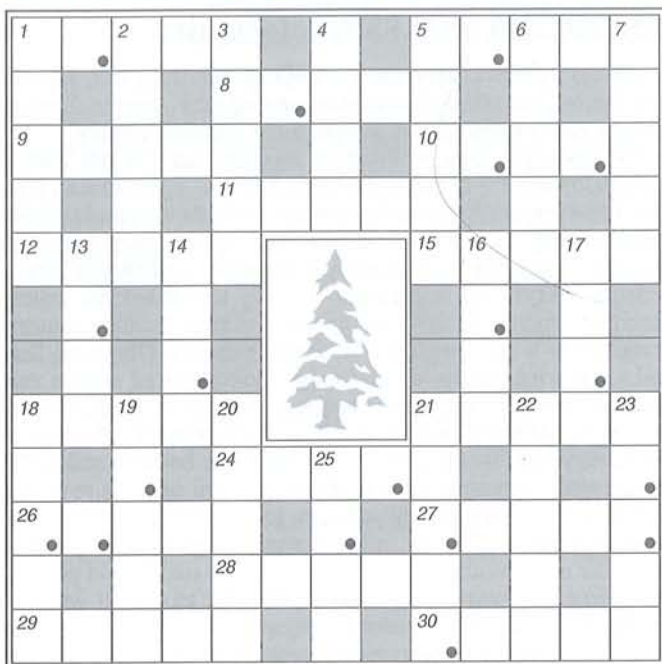
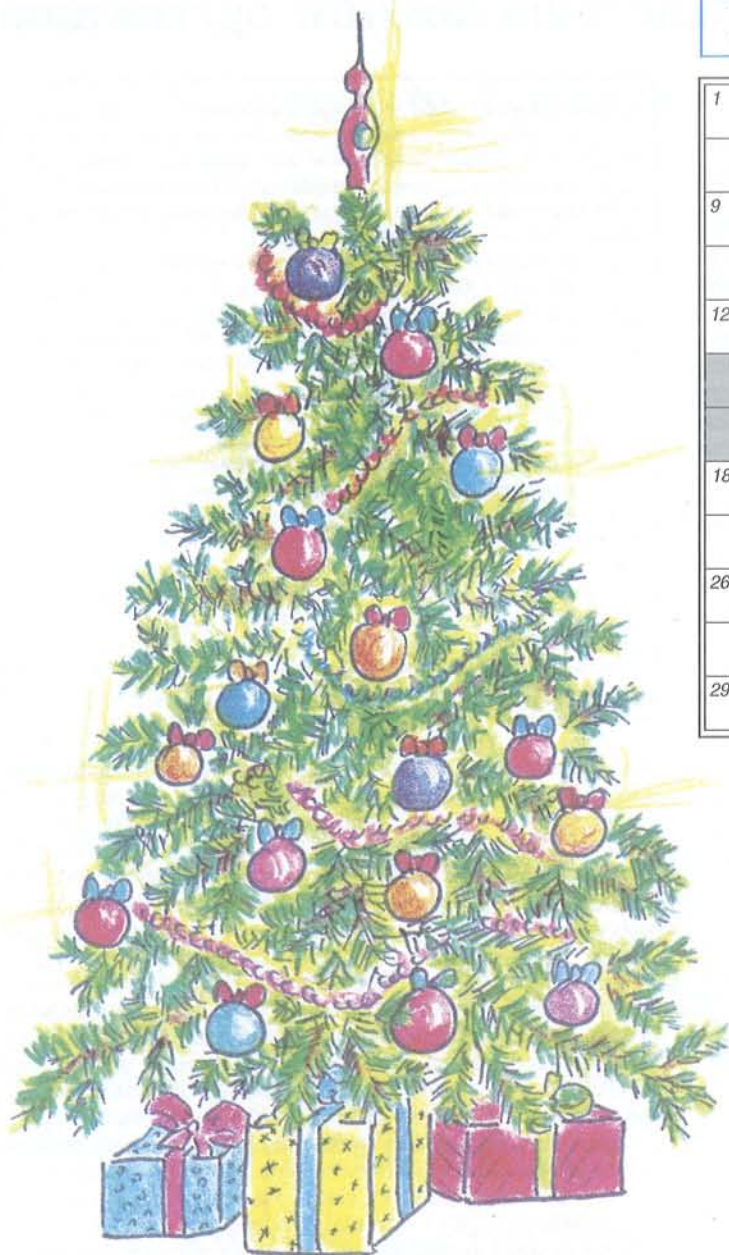
bie z kim łamał ów opłatek, odnajdzie właściwą drogę i szczęśliwie powróci do domu.

W rodzinach religijnych dzień 25 grudnia, czyli dzień Narodzin Boga, rozpoczynał się porannym nabożeństwem, upływał w atmosferze powagi, spokoju i skupienia. Tego dnia jedzono świąteczne obfite dania, głównie mięsne, oraz wypiekane ciasta. Czas spędzano na rozmowach, modlitwie i wspólnym śpiewaniu kolęd. Dla uczczenia tego święta obowiązywał nakaz wstrzymywania się od wszelkich prac, dozwolone było tylko i wyłącznie podawanie potraw do stołu. Nie wolno było także przeglądać się w lustrze, czesać i rozplatać warkoczy. Nie można było kłaść się spać w ciągu dnia, aby nie ściągnąć na siebie choroby i żeby w lecie, w polu „nie pokładło się” zboże.

Drugiemu dniu świąt (26 grudnia) patronuje św. Szczepan męczennik. Został on zabity przez ukamienowanie. W niektórych wsiach pozostał jeszcze zwyczaj, by tego dnia obsypywać się poświęconym wcześniej ziarnem owsa lub innego zboża. Ludzie obsypując się składali sobie najlepsze życzenia. Drugi dzień świąt, dzień św. Szczepana, otwierał czas zabaw i poczęstunków. Tego dnia zaczynały się obchody kolędnicze trwające niegdyś aż do końca karnawału, czyli zapustów.

Dzisiejsi zabiegani warszawiaczy nie wróżą sobie o urodzajach podczas wierzchołki, ale i nam dzisiaj miło jest w te szczególne dni znaleźć się w rodzinnym gronie i życzyć swym najbliższym zdrowia i szczęścia z okazji kolejnych Godów. Warto też w tych dniach pomyśleć o ludziach samotnych, którzy być może znajdują się w naszym bliskim otoczeniu. Przygarnąć ich pod swój dach, by choćby te trzy dni w roku były dla nich szczęśliwe, aby zapamiętali je dobrze oraz nie czuli, że w święta są sami.

Opracowała Anna Sabacińska

Litery z pól zaznaczonych kropkami, czytane rzędami poziomymi utworzą rozwiązanie.

POZIOMO:

- 1) glob ziemski; 5) miasto w Japonii (Honsiu); 8) ochra;
- 9) klub piłkarski z Mediolanu; 10) „...na kraterze” M. Wańkowiça; 11) jezioro w Polsce; 12) żargon; 15) bańka na mleko; 18) pierwiastek chemiczny; 21) autor „Błaszanego bębenka”;
- 24) bohaterka „Pana Tadeusza”; 26) larwa owadów; 27) odurzenie wywołane np. alkoholem; 28) zoologiczny lub botaniczny; 29) autor dramatu „Dzika kaczką”; 30) jon o ładunku ujemnym.

PIONOWO:

- 1) zimowy opad; 2) firma w Rijece produkująca winą;
- 3) wieża obronna służąca jako więzienie; 4) dokumentalny lub fabularny; 5) głośne wołanie; 6) np. Pacyfik;
- 7) „Tosca” G. Pucciniego; 13) może być w owczej skórze; 14) Danuta, wylansowała przebój „Gdzie ci mężczyźni”; 16) tatarak; 17) proces rozpuszczania wapieni i gipsów; 18) uzdrowisko nad M. Czarnym; 19) główna strona medalu; 20) Zygmunt na Wawelu; 21) osłona ręki przy szabli; 22) gryzoń brazylijski; 23) martwy lub ogórkowy; 25) zagrywka w tenisie.

Opr. Józef Fedorowski

Rozwiązania prosimy wysłać pod adresem redakcji do 31 stycznia 1999 r.

**Pogodnych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku
Naszym Czytelnikom
życzy Redakcja**

ŻYCIĘ NA WESOŁO

Mistrz w pchnięciu kulą do trenera:

- Dziś muszę pokazać klasę... na trybunie siedzi moja teściowa.
- E! Nie dorzucisz...

Ustrzeleń coś? - pyta żona męża, który wrócił z polowania.

- Ustrzeleń - odpowiada markotnie myśliwy.
- To dlaczego nie przyniosłeś?
- Kobieto, czy my jesteśmy ludożercami?

Zwrócono mi list, który niedawno wysłałem...

- Pewnie listonosz napisał, że adresat nieznanym?
- Nie, napisał: „Zły pies”.

- Panie doktorze, byłem na wiośnie u pana, bo dokucał mi reumatyzm. Kazał mi pan unikać wilgoci. Chciałem spytać, czy mogę się już wykapać?

PISMO WARSZAWSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ

Na zlecenie WSM wydaje Agencja Wydawnictw Informacyjnych
01-402 Warszawa, ul. Ciołka 16, tel. 36-02-41 w. 279. Redaguje zespół.

Redaktor naczelny: Jacek Kłopotowski, z-ca red. nac.: Danuta Wieluńska

Rada Programowa: Irena Chmielewska (z-ca przewodniczącej), Mirosław Czyżkowski, Jerzy Górecki, Włodzimierz Kosmal, Marek Malinowski, Wiesława Mingin, Elżbieta Pacholska, Kazimiera Szerszeniewska (przewodnicząca), Halina Troszczyńska-Smyczyńska, Maria Wężykowska.